

ZARZĄD

POWIATU

31.01.2024r.

**Prezes Rady Ministrów
Rzeczypospolitej Polskiej**

Branoway *Janie* *Prezencie,*

Petycja

**w sprawie wdrożenia zmian legislacyjnych w obszarze postępowań dotyczących
scalania gruntów**

Na terenach wiejskich Powiatu prowadzone są równocześnie na 4 obiektach działania związane ze scalaniem gruntów. W związku z pojawiającymi się trudnościami dotyczącymi realizacji operacji typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego programem PROW na lata 2014-2020 oraz bazując na doświadczeniu w realizacji projektów scalania gruntów w oparciu o ustawę z dnia 26 marca 1982r. o scalaniu i wymianie gruntów - Rada Powiatu dostrzega potrzebę wdrożenia zmian legislacyjnych mających na celu usprawnienie procesu scalania gruntów.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 w/w ustawy postępowanie scaleniowe oraz zagospodarowanie poscaleniowe przeprowadza i wykonuje starosta jako zadanie z zakresu administracji rządowej finansowane ze środków budżetu państwa. Biorąc pod uwagę fakt, iż proces scalenia, a w szczególności zagospodarowanie poscaleniowe dedykowane jest konkretnym gminom na terenie których jest realizowane – Rada Powiatu proponuje rozwiązanie możliwości rozdzielenia realizacji prac scaleniowych i zagospodarowania poscaleniowego na dwa etapy prowadzone odpowiednio przez starostów oraz wójtów gmin.

Za powyższym rozwiązaniem przemawia fakt, iż proces scalenia gruntów dotyczy wprawdzie bezpośrednio Mieszkańców obszaru scalenia, jednakże prowadzi również do porządkowania ewidencji gruntów i budynków, która prowadzona jest przez starostę. Zagospodarowanie poscaleniowe natomiast służy poprawie infrastruktury drogowej na terenie właściwej gminy. Drogi powstałe w wyniku scalania gruntów przechodzą na własność gminy i w dalszej perspektywie ich utrzymanie obciąża gminy.

Tym samym proponuje się wprowadzenie zmiany w art. 3 ust 1 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów poprzez przyjęcie go w następującym brzmieniu: „1. Postępowanie scaleniowe przeprowadza i wykonuje starosta, natomiast zagospodarowanie poscaleniowe przeprowadza i wykonuje wójt - jako zadania z zakresu administracji rządowej finansowane ze środków budżetu państwa, z zastrzeżeniem ust. 5-8 oraz art. 4 ust. 2 i 3. Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do starosty w sprawach z tego zakresu jest wojewoda”.

Zgodnie z art. 33 ust. 5 w/w ustawy Wojewódzki Sąd Administracyjny rozpatruje skargę w przedmiocie zatwierdzenia projektu scalenia lub wymiany gruntów w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania skargi przez właściwy sąd.

Z uwagi na fakt, iż przedłużające się postępowanie odwoławcze ogranicza możliwość dysponowania nieruchomościami przez właścicieli proponuje się wprowadzenie ustawowego ograniczenia czasu również do rozpatrzenia skargi kasacyjnej przez NSA.

Należy w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, iż aktualnie przedsięwzięcie scalania gruntów zasadniczo finansowane jest ze środków unijnych, co obwarowane jest koniecznością zakończenia procesu w ściśle określonych terminach, pod rygorem zwrotu środków pozyskanych na ten cel. Przedłużający się proces odwoławczy i skargowy może uniemożliwić realizację zadania z przyczyn niezależnych od beneficjenta tj. powiatu.

Tym samym proponuje się dodanie w art. 33 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów ust. 5a w następującym brzmieniu: „5a. Naczelny Sąd Administracyjny rozpatruje skargę kasacyjną w przedmiocie zatwierdzenia projektu scalenia lub wymiany gruntów w terminie 6 miesięcy od dnia otrzymania skargi przez właściwy sąd. Jeżeli skarga nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jej nieopłacenia, bieg terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, rozpoczyna się z dniem jej opłacenia i usunięcia braków formalnych.”

Ponadto z uwagi na ważny interes społeczny realizowanych przedsięwzięć proponuje się wprowadzenie do ustawy o scalaniu i wymianie gruntów zapisu stanowiącego, iż decyzji starosty o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów nadaje się z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności poprzez dodanie w art. 27 ust. 5. w następującym brzmieniu: „5. Decyzji starosty o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów nadaje się z urzędu rygor natychmiastowej wykonalności”

Proces scalania gruntów rozłożony jest w czasie i trwa kilka lat. Tym samym wdrażanie zadań w zakresie zagospodarowania poscaleniowego, w obliczu znacznego wzrostu cen usług budzi wątpliwości, co do możliwości realizacji założonych celów operacji.

Przeprowadzona symulacja kosztów operacyjnych związanych z realizacją zagospodarowania poscaleniowego dla prowadzonych na terenie Powiatu operacji wskazuje, iż obecna wycena znacząco wykracza poza kwoty przyznanych pomocy finansowych. Według przyjętych szacunków średni wzrost kosztów na przedmiotowych obiektach oscyluje w granicach 55%.

Osiągnięcie założonych w umowach pomocowych wskaźników, przy jednoczesnym uwzględnieniu wykonania zakresu operacji zgodnie z przyjętymi założeniami, w ramach przyznanych środków finansowych, z zachowaniem wymaganych przepisami prawa standardów, przy obecnie obowiązujących cenach – jest niemożliwe do zrealizowania. Tym samym zachodzi potrzeba wprowadzenia mechanizmu waloryzacyjnego, gwarantującego odpowiedni wzrost środków na sfinansowanie przedsięwzięcia a w przypadku braku możliwości realizacji zadania wyłącznie ze środków unijnych - uzupełnienie brakujących kwot wynikających z kosztorysów – ze środków budżetu państwa.

Mając na względzie wagę podniesionych zagadnień oraz ich wpływ na realizację przedsięwzięć scalania gruntów – w ślad za Stanowiskiem Rady Powiatu z dnia . - Zarząd Powiatu wnosi o rozważenie możliwości wprowadzenia przedstawionych w niniejszej Petycji zmian legislacyjnych mających na celu usprawnienie procesu scalania gruntów.

Zarząd przedkłada jednocześnie prośbę o przeznaczenie środków z budżetu państwa na uzupełnienie brakujących kwot niezbędnych dla realizacji zagospodarowania poscaleniowego na obiektach objętych przez Powiat procesem scalania gruntów.

L. Szacurkiewicz